

Vilkår for bruk av HelseID

1. august 2023

Innhold

1	Om HelseID	4
2	Om disse vilkårene	4
3	Vederlag for tjenesten.....	4
4	Dataansvar.....	4
5	Norsk helsenetts ansvar og oppgaver	5
6	Virksomhetens ansvar og oppgaver	6
7	Revisjon og tilgang til opplysninger	8
8	Ansvar for underleverandører	8
9	Taushetsplikt.....	9
10	Mislighold	9
11	Endring av bruksvilkårene	10
12	Overdragelse	10
13	Avvikling og oppsigelse	10
14	Tvister	10

Endringslogg

Versjon	Dato	Endring
1.0	01.08.2023	Versjon 1.0 av vilkårene er godkjent.

1 Om HelseID

HelseID er en felles påloggingsløsning for helse- og omsorgssektoren. Den legger til rette for enklere pålogging for helsepersonell, og styrket informasjonssikkerhet ved digital samhandling i sektoren. Dette skjer gjennom funksjonalitet for autentisering og autorisasjon av brukere og virksomheter.

HelseID sitt formål er å sikre at helsepersonell med tjenstlig behov raskt og effektivt får tilgang til de registrerte helseopplysningene på en sikker måte, uavhengig av hvor opplysningene er registrert.

2 Om disse vilkårene

Virksomheter som er medlem av Helsenettet og leverandører som er godkjente for deltagelse i Helsenettet (heretter også omtalt med fellesbetegnelsen "virksomhetene" i disse vilkårene), kan få tilgang til HelseID. Leverandører får tilgang for å kunne tilby tjenesten videre til sine kunder i helsesektoren.

Før medlemmer eller leverandører kan få tilgang til HelseID, skal bemyndiget representant for virksomheten akseptere disse vilkårene. Vilklårene regulerer partenes roller og ansvar, oppgaver og forpliktelser.

Vilkårene gjelder fra aksept og løper inntil bruken av tjenesten sies opp skriftlig av en av partene. NHN kan ensidig endre vilkårene og gjeldene versjon vil til enhver tid være publisert på Norsk helsenett sine nettsider. Norsk helsenett skal informere virksomheten om vesentlige endringer av disse vilkår. Med vesentlige endringer menes endringer av partenes roller, ansvar, oppgaver eller forpliktelser.

Tjenestebeskrivelse, teknisk informasjon og systemdokumentasjon, brukerveiledning mv. finnes på Norsk helsenett sine nettsider.

I tillegg til vilkårene for bruk av HelseID må virksomheten akseptere eventuelle vilkår for bruk av den enkelte tjeneste som benyttes i tillegg til HelseID.

3 Vederlag for tjenesten

Kostnadene for forvaltning og drift av HelseID fordeles mellom regionale helseforetak og kommuner, jf. Forskrift om standarder og nasjonale e-helseløsninger § 13. Endringer i dette krever forskriftsendringer og vil bli varslet i god tid.

Medlemmer og leverandører plikter å betale for eventuelle betalbare tjenester i henhold til prismodell publisert på Norsk helsenett sine nettsider. Betaling og fakturering følger av medlems- eller leverandøravtalen.

4 Dataansvar

Norsk helsenett er dataansvarlig for personopplysninger i HelseID som behandles i sine, og sine leverandørers, IKT-systemer.

Helsevirksomhetene er selvstendige dataansvarlige for personopplysninger ved bruk av HelseID i virksomhetens, eller sine leverandørers, IKT-systemer.

En virksomhet som engasjerer en leverandør til å behandle personopplysninger på sine vegne, forutsettes å ha en databehandleravtale med sin leverandør.

Norsk helsenett har dataansvaret for personopplysningene i HelseID frem til de er tilgjengeliggjort (systemteknisk utlevert) for helsevirksomheten eller dennes leverandør (databehandler).

Utvekslingen av personopplysninger mellom Norsk helsenett og helsevirksomheten skjer som en del av et samarbeid mellom selvstendige dataansvarlige, og Norsk helsenett blir ikke databehandler for noen av virksomhetene på grunnlag av disse bruksvilkårene.

En leverandør kan bare behandle personopplysninger i HelseID i rollen som databehandler og på instruksjoner fra en dataansvarlig.

5 Norsk helsenetts ansvar og oppgaver

5.1 Informasjonssikkerhet

Norsk helsenett er ansvarlig for informasjonssikkerheten i HelseID og skal følge Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren (Normen).

5.2 Ansvar for drift og forvaltning

Norsk helsenett har ansvaret for utvikling, drift og forvaltning av HelseID, herunder ansvar og beslutningsmyndighet for løsningsvalg og løsningsdesign.

Norsk helsenetts ytelser skal på en helhetlig måte dekke de funksjoner og krav som er nødvendige for å ivareta kvalitet og tilgjengelighet på de tjenestene som Norsk helsenett har ansvaret for.

Videre omfattes forvaltning knyttet til sikkerhet og personvern, retting av feil som oppdages i produksjon, hendelses- og problemhåndtering og applikasjonsforvaltning.

Norsk helsenett er ikke ansvarlig for manglende oppfyllelse av tjenestenivå, dersom dette er forårsaket av feil eller stans i virksomhetens applikasjoner eller integrasjoner. Norsk helsenett er heller ikke ansvarlig for manglende oppfyllelse dersom dette er forårsaket av feil i standardprogramvare som er lisensiert fra tredjepart som Norsk helsenett er avhengig av for å levere drift og forvaltning, med mindre Norsk helsenett kan lastes for ikke å ha tatt rimelige forholdsregler.

5.3 Hendeshåndtering

En uønsket hendelse er et ikke-planlagt avbrudd eller reduksjon i kvalitet i tjenesten som leveres av Norsk helsenett, eller situasjoner som kan føre til dette. Hendelsene prioriteres etter alvorlighetsgrad, i forhold til risiko for redusert kvalitet på tjenesten og mulige følger av hendelsen.

For håndtering av uønskede hendelser benyttes NHNs felles prosess for Incident Management.

5.4 Kontaktpunkt

Kontaktpunkt i Norsk helsenett for alle henvendelser angående tjenesten er NHN kundesenter:

- Telefon: 24 20 00 00
- E-post: kundesenter@nhn.no

5.5 Deaktivering av HelseID

Norsk helsenett har rett til å deaktivere virksomhetens tilgang til HelseID i situasjoner hvor det er mistanke om at personopplysninger er på avveie, eller ved andre alvorlige hendelser. Det samme gjelder ved vesentlig mislighold av vilkårene i disse bruksvilkårene eller andre avtalebestemmelser mellom partene. Dette vil føre til at HelseID ikke kan benyttes av den aktuelle virksomheten inntil status er normal igjen.

I tilfeller nevnt i første avsnitt kan tilgangen til HelseID deaktiveres uten forutgående varslingsinformasjon tilknyttet deaktiveringen vil bli tilgjengeliggjort i henhold til de til enhver tid gjeldende rutiner.

Ved andre, mindre alvorlige, hendelser eller mislighold, kan Norsk helsenett bare deaktivere en virksomhets tilgang til HelseID når det er vurdert at mindre inngripende tiltak ikke vil være hensiktsmessig eller tilstrekkelig. Berørte virksomheter skal varsles før tjenesten stenges.

6 Virksomhetens ansvar og oppgaver

Virksomheten er ansvarlig for at informasjon som gis til Norsk helsenett er korrekt og oppdatert. Oppdatert informasjon skal formidles til kontaktpunktet i Norsk helsenett.

HelseID kan bare benyttes for digital samhandling i helse- og omsorgssektoren og virksomhetene skal sørge for at HelseID ikke brukes til andre formål.

6.1 Ansvar for informasjonssikkerheten

Virksomhetene er ansvarlig for informasjonssikkerheten i sin organisasjon og i egne systemer, og skal følge Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren (Normen).

Virksomhetene må etterleve de til enhver tid gjeldende tekniske krav fra Norsk helsenett for tilgang til HelseID, og forvalte og oppdatere løsningen sin etter beste praksis.

Norsk helsenett forbeholder seg retten til å vurdere hvorvidt systemer med koblinger til HelseID medfører en risiko for HelseID som tjeneste, og vil kunne kreve at også disse systemene oppdateres.

Norsk helsenett kan kreve at virksomhetene gjør endringer i sin programvare, programvarebibliotek og tredjepartskomponenter hvis Norsk helsenett vurderer at dette er nødvendig for å oppnå nødvendig grad av sikkerhet for å være integrert mot HelseID. Det er Norsk helsenett som foretar disse vurderingene.

Endringer og oppdateringer skal ferdigstilles i samsvar med frister gitt av Norsk Helsenett. Virksomhetens rutiner og arbeidsprosesser må oppdateres ved behov. Virksomheten skal skriftlig bekrefte at påkrevde endringer og oppdateringer er utført i henhold til krav.

Hvis endringer og oppdateringer ikke gjennomføres rettidig eller med den kvalitet som er påkrevd, vil Norsk helsenett kunne deaktivere virksomhetens tilgang til HelseID inntil forholdene er utbedret.

6.2 Integrasjon og vedlikehold av grensesnitt

Virksomhetene skal følge integrasjonskrav og etablerte standarder fastsatt av Norsk helsenett. Virksomhetene skal stille med nødvendig kompetanse og dekke egne kostnader i forbindelse med integrasjonen, herunder test og vedlikehold av integrasjonen.

Dersom en virksomhet gjør endringer i sine systemer som kan påvirke integrasjonen med HelseID, skal integrasjonen regresjonstestes og det skal proaktivt sikres at endringene ikke påvirker integrasjonen med HelseID negativt. Dette innebærer blant annet at virksomheten skal sørge for at eventuelle feil som er introdusert med slike endringer blir rettet før produksjonssetting.

6.3 Test og godkjenning

Virksomheter plikter å følge prosess for test og godkjenning fastsatt av Norsk helsenett. Norsk helsenett vurderer resultat og dokumentasjon før eventuell akseptanse og oppkobling i produksjon. Dette inkluderer rett for Norsk helsenett til å foreta en kodegjennomgang av virksomhetens løsning ("code review"), så lenge virksomheten har de nødvendige juridiske rettigheter til å vise frem koden. Dersom virksomheten mangler rett til å vise frem koden, er aksept av alternativ metode for test og godkjenning av løsningen opp til Norsk helsenett. Norsk helsenett forbeholder seg retten til å kreve endringer i løsningen før den godkjennes.

Dersom en virksomhet gjør vesentlige endringer i hvordan egne systemer samhandler med HelseID (bruksmønster), må virksomheten varsle Norsk helsenett og gjennomgå ny kvalitetssikring og kodegjennomgang.

Ved kommunikasjon med et av Norsk helsenetts produksjonsmiljøer er det ikke tillatt å benytte testpasienter/fiktive pasienter for å teste ut løsningen, eller å registrere opplysninger i løsningen til test- eller opplæringsformål. All registrering av opplysninger i produksjon skal være knyttet til en reell behandlingssituasjon. Test skal alltid gjennomføres i testmiljø.

6.4 Multi-tenants

En leverandør kan ha én integrasjon mot HelseID, uavhengig av hvor mange kunder (medlemmer i Helsenettet) leverandøren betjener – såkalt "multi-tenants". Leverandøren er da ansvarlig for å ha etablert nødvendige avtaler med kundene, herunder databehandleravtale. Leverandøren skal forsikre seg om at kundene som skal benytte HelseID er medlemmer av Helsenettet.

Virksomhetene skal sørge for at den autentiserte identiteten til den innloggede er sporbar gjennom hele brukersesjonen. Virksomhetene skal kunne spore den opprinnelige autentiserte identiteten, slik at virksomhetene sikrer at de kan dokumentere og etterprøve identiteten som blir delt med HelseID.

Virksomhetene skal videre sørge for en sikker knytning mellom den innloggedes identitet og Helsevirksomheten vedkommende har en rolle i, for den enkelte brukersesjonen, slik at tilgangen til informasjon følger rollen til den innloggede i den enkelte Helsevirksomhet.

6.5 Melding om hendelser og hendelseshåndtering

Virksomheten skal uten ugrunnet opphold varsle Norsk helsenett ved kontaktpunktet, dersom det oppdages at systemer eller systemkomponenter som benytter HelseID er kompromitterte eller har oppdaget en betydelig informasjonssikkerhetsrisiko. Virksomheten skal også varsle Norsk helsenett om andre feil eller hendelser i egne systemer.

Ved alvorlige hendelser skal virksomheten selv stanse sin tilgang til, og bruk av, HelseID.

6.6 Krise- og beredskapsplaner

Virksomheten skal ha nødvendige krise- og beredskapsplaner for systemer tilknyttet HelseID.

7 Revisjon og tilgang til opplysninger

Norsk helsenett skal gi virksomheten tilgang til slike opplysninger om løsningen som virksomheten ut fra lov- og forskriftspålagte forpliktelser og myndighetskrav må ha tilgang til.

Norsk helsenett har rett til å foreta revisjon og verifikasjon av at den annen part overholder avtalte forpliktelser. En slik rett inkluderer blant annet at virksomheten skal gi Norsk helsenett tilgang til relevante og nødvendige opplysninger, herunder teknisk og sikkerhetsrelatert dokumentasjon, risikovurderinger mv. En slik rett inkluderer også retten til å foreta en kodegjennomgang av virksomhetens løsning ("code review"), så lenge virksomheten har de nødvendige juridiske rettigheter til å vise frem koden. Dersom virksomheten mangler rett til å vise frem koden, er aksept av alternativ metode for revisjon og risikovurdering av løsningen opp til Norsk helsenett.

Norsk helsenett kan på forespørsel, og ved ledig kapasitet, yte bistand til en virksomhet som skal gjennomføre kvalitetsrevisjoner eller lignende knyttet til sin integrasjon mot og bruk av tjenester i Helsenettet. Med mindre annet er avtalt, godtgjøres Norsk helsenett pr. påløpt time etter gjeldene timepris.

8 Ansvar for underleverandører

Dersom en av partene engasjerer underleverandører til å utføre oppgaver som følger av disse bruksvilkår, er parten fullt ut ansvarlig for utførelsen av disse oppgavene på samme måte som om parten selv står for utførelsen.

9 Taushetsplikt

Forvaltningslovens taushetspliktbestemmelser kommer til anvendelse for partene og eventuelle leverandører og tredjeparter. I tillegg har enhver som behandler helseopplysninger i behandlingsrettet helseregister etter pasientjournalloven og/eller i helseregister etter helseregisterloven, taushetsplikt etter helsepersonelloven §21 flg. Andre som får adgang eller kjennskap til helseopplysninger fra et behandlingsrettet helseregister eller helseregister, har samme taushetsplikt.

Partene skal ta nødvendige forholdsregler for å hindre at uvedkommende får innsyn i eller kan bli kjent med taushetsbelagt materiale eller informasjon.

Taushetsplikten gjelder også etter tjenestenes opphør. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos en av partene eller deres underleverandører, skal pålegges å bevare taushet om forhold som er nevnt ovenfor, også etter fratredelsen.

10 Mislighold

Hvis en part ikke følger opp plikter og ansvar som følger av disse bruksvilkårene, anses dette som mislighold.

10.1 Reklamasjon

Den part som mener det foreligger mislighold skal, dersom man ønsker å gjøre misligholdet gjeldende, reklamere skriftlig til den annen part innen rimelig tid.

10.2 Rett og plikt til retting av mislighold

Parten som har misligholdt sine plikter etter vilkårene har rett og plikt til å utbedre forholdet så raskt som praktisk mulig. Misligholdssituasjoner skal generelt søkes løst ved dialog mellom partene, med sikte på å rette opp forholdet.

Ved vesentlig mislighold fra virksomheten kan Norsk helsenett stenge tilgangen til tjenesten inntil virksomheten har dokumentert overfor Norske helsenett at misligholdet er rettet.

10.3 Erstatning

Mislighold eller feil ved tjenesten Norsk helsenett tilbyr gir ikke grunnlag for erstatnings- eller refusjonskrav, med mindre det foreligger grov uaktsomhet eller forsett.

Mislighold fra virksomheten gir grunnlag for erstatnings- eller refusjonskrav fra Norsk helsenett dersom misligholdet ikke er rettet opp innen rimelig tid, og har påført Norsk helsenett direkte kostnader.

Det kan ikke kreves dekning for indirekte tap, med mindre det foreligger forsett.

Norsk helsenetts ansvar for feil begått av leverandører er uansett begrenset til det beløp som Norsk helsenett oppnår fra leverandøren som erstatning for virksomhetens tap i hvert enkelt tilfelle.

Partenes erstatningsansvar for skade som rammer fysiske personer og som skyldes overtredelse av personvernforordningen (forordning 2016/679), personopplysningsloven med forskrifter eller annet regelverk som gjennomfører personvernforordningen, følger av bestemmelsene i personvernforordningen artikkel 82.

11 Endring av bruksvilkårene

Norsk helsenett har rett til ensidig å endre bruksvilkårene. De til enhver tid gjeldende bruksvilkår publiseres på Norsk helsenett sine nettsider.

Norsk helsenett skal annonsere vesentlige endringer av disse bruksvilkårene og gi virksomhetene rimelig tid til å innrette seg etter endringene. Med vesentlige endringer menes endringer av partenes roller, ansvar, oppgaver eller forpliktelser.

12 Overdragelse

Norsk helsenett kan helt eller delvis overdra sine rettigheter og plikter etter disse bruksvilkår til en annen norsk offentlig virksomhet, eller offentlig eid selskap, som er berettiget til tilsvarende vilkår.

Virksomhetsoverdragelse, fusjon, fisjon og andre selskapsrettslige endringer hos en virksomhet skal varsles til Norsk helsenett, og kan medføre behov for ny aksept av bruksvilkårene og/eller endringer i oppsettet av tjenesten hos virksomheten. Dersom virksomheten ikke etterkommer Norsk helsenett sine instruksjoner, kan Norsk helsenett deaktivere virksomhetens tilgang til HelseID.

13 Avvikling og oppsigelse

I tilfelle Norsk helsenett skal avvikle tjenesten, skal virksomheten varsles om dette i god tid før avvikling skjer.

Virksomheten kan avvikle sin bruk av HelseID med én måneds skriftlig varsel.

14 Tvister

Dersom det oppstår uenighet mellom partene om tolkning eller rettsvirkninger av bruksvilkårene, skal partene først forsøke å bli enige gjennom forhandlinger og/eller mekling.

Partenes rettigheter og plikter etter disse bruksvilkårene skal tolkes og utfylles i tråd med norsk rett.

Adressen til Norsk helsenett sitt hovedkontor utgjør grunnlaget for valg av verneting ved domstolsbehandling av tvister.